

1.9.2004

BOFÖRVALTARENS REDOGÖRELSE- OCH INFORMATIONSSKYLDIGHET
(Rekommendationen och bilagan har förändrats 14.6.2011; förändringarna anges med fet stil)

1

ALLMÄNT

För att fullgöra sin redogörelse- och informationsskyldighet ska boförvaltaren årligen ge borgenärerna en redogörelse (årsredogörelse). Dessutom ska boförvaltaren vid behov ge övriga uppgifter som borgenärerna begär (14 kap. 11 § i konkurslagen). Boförvaltaren ska informera borgenärerna om läget beträffande realiseringen av boets egendom och om övriga omständigheter i anslutning till vården av boet som i varje enskilt fall är av betydelse för borgenärerna.

Gäldenären har samma rätt som borgenärerna att av boförvaltaren få uppgifter om konkursboet och dess vård samt om frågor som behandlas vid borgenärssammanträdet och i annat beslutsförfarande för borgenärerna. Boförvaltaren kan dock begränsa gäldenärens rätt att få uppgifter (4 kap. 2 § i konkurslagen).

Om konkursombudsmannens rätt att få uppgifter och boförvaltarens skyldighet att sända handlingar till konkursombudsmannen bestäms i **konkurslagen** och förordningen om övervakning av förvaltningen av konkursbon (L 109/1995, 3 § och F 111/1995, 8 §, 501/2004).

2

ÅRSREDOGÖRELSEN

Boförvaltaren ska årligen utarbeta en årsredogörelse över konkursboets förvaltning. Årsredogörelsen ska utarbetas särskilt för varje år, före utgången av den månad som motsvarar den månad när konkursen började. Om borgenärssammanträdet så beslutar, ska redogörelsen ges oftare. **Borgenärerna kan inte frigöra boförvaltaren från redogörelseskyldigheten.**

Årsredogörelsens syfte är i första hand att ge borgenärerna en bild av vad som har skett i fråga om realiseringen av boets egendom och vad som ännu kommer att ske. I allmänhet är det onödigt att sätta upp särskilda redogörelser **för enskilda borgenärernas behov, eftersom årsredogörelsen innehåller alla de uppgifter som borgenärerna behöver.**

I årsredogörelsen ska ingå (14 kap. 11 § 2 mom. i konkurslagen):

- uppgifter om förvaltningen och realiseringen av den egendom som ingår i konkursboet,
- uppgifter om anhängiga rättegångar i vilka konkursboet är part och om andra rättegångar som är av betydelse för konkursboet,
- uppgifter om konkursboets kostnader och ansvar,
- uppgifter om utbetald utdelning och utbetalda förskott på utdelning,
- en uppskattning av den sannolika tidpunkten när konkursen kommer att avslutas och vad denna uppskattning grundar sig på, samt
- andra sådana uppgifter i anslutning till utredningen och förvaltningen av boet som är av betydelse för borgenärerna

En redovisningskalkyl ska även fogas till årsredogörelsen.

Boförvaltaren ska i årsredogörelsen i nödvändig omfattning redogöra eventuella klagomål som gjorts över boförvaltarens verksamhet och avgöranden i dessa.

I de redogörelser som ges efter den första årsredogörelsen ska boförvaltaren uttryckligen redogöra för vad som under det förflutna året har hänt i konkursboet. I redogörelsen kan hänvisas till tidigare berättelser och i den ska på lämpligt sätt utredas vilka omständigheter som har förändrats. Redogörelsen kan även göras så, att den senaste årsredogörelsen kompletteras på ett sådant sätt att av den nya redogörelsen framgår vilken text som är ny (t.ex. genom att den nya texten skrivs med **fet** stil).

I redogörelserna ska boförvaltaren så realistiskt som möjligt försöka förutse tidpunkten när konkursboet kommer att avslutas. Även de orsaker som hindrar avslutandet av boet ska anges.

Årsredogörelsen ska sättas upp för varje år även när det är sannolikt att konkursen kommer att förfalla, men framställningen om att konkursen ska förfalla dröjer.

Årsredogörelsen ska sändas till de största borgenärerna, konkursombudsmannen och gäldenären. Även de övriga borgenärerna har alltid rätt att på begäran få årsredogörelsen, **men delegationen rekommenderar att årsredogörelsen alltid utan särskild begäran sänds till Skatteförvaltningen och lönegarantimyndigheten.**

Delegationen för konkursärenden har godkänt en mall för årsredogörelser (**BILAGA**). Modellen tillämpas enligt prövning från fall till fall och förutom de omständigheter som nämns i modellen ska boförvaltaren även ge borgenärerna annan behövlig information.

3

UPPGIFTER SOM BORGENÄRERNA BEGÄR

Vanligtvis fullgörs boförvaltarens **redogörelse- och informationsskyldighet genom årsredogörelsen**. Borgenärerna kan dock bestämma att boförvaltaren separat ska lämna uppgifter t.ex. om anhängiga rättegångar eller om hur andra ärenden med vittgående verkningar eller ekonomiskt viktiga ärenden har skötts.

En borgenär har rätt att på begäran av boförvaltaren få uppgifter om konkursboet och förvaltningen av det, **vilka är av betydelse på grund av borgenärsställningen. Kommer uppgifterna att ingå i en årsredogörelse som snart ska ges**, behöver uppgifterna dock inte lämnas separat. I brådskande fall ska boförvaltaren dock utan dröjsmål lämna uppgifterna.

Boförvaltaren är skyldig att i behövlig omfattning på begäran av borgenären ge borgenären uppgifter om skötseln av boets penningmedel och förvaltning. Boförvaltaren kan lämna uppgifterna muntligt, skriftligt eller genom att ge borgenären tillfälle att själv studera boets handlingar. Om tillgodoseendet av borgenärens begäran förutsätter mer än sedvanligt utrednings- och kopieringsarbete, kan boförvaltaren ta ut en avgift för kopiering och översändande av materialet (23 kap. 2 § i konkurslagen).

Borgenärernas rätt att göra granskningar behandlas även i delegationens rekommendation 10 om bokföring och revision i ett konkursbo.

Boförvaltaren kan lämna uppgifter som kommit i boförvaltarens kännedom och som berör utomstående endast om de är av betydelse för utredningen av boet eller för borgenärsställningen.

Boförvaltaren kan avslå ett uppenbart ogrundat eller skadligt yrkande på att få uppgifter eller låta göra en granskning. Borgenären ska ha ett verkligt intresse att få uppgifter eller utföra en granskning. Intresset ska grunda sig på borgenärsställningen. Boförvaltaren kan till exempel avslå ett yrkande som saknar en verklig grund på grund av fordringens ringa belopp eller någon annan orsak eller om det av borgenärens verksamhet är möjligt att sluta sig till att borgenären uppenbarligen kommer att bryta mot sin tystnadsplikt.

4

BOFÖRVALTAREN SKYLDIGHET ATT SJÄLVMANT LÄMNA UPPGIFTER

Till god boförvaltningssed hör att boförvaltaren även självmant lämnar uppgifter till borgenärerna om särskilt betydelsefulla omständigheter. Sådana omständigheter kan t.ex. vara en överraskande vändning i en rättegång eller att en anseelig egendom i boet kan realiseras med ett avsevärt bättre eller sämre resultat än väntat.

Om avgörandet om huruvida boförvaltaren gör en framställning om att konkursen ska förfalla dröjer avsevärt, ska boförvaltaren inom en skälig tid meddela om förlängningen och orsakerna till detta till de största borgenärerna, konkursombudsmannen, domstolen och vid behov till massaborgenärerna. Med avsevärd förlängning ska anses åtminstone en tid över sex månader räknat från när konkursen började.

5

GÄLDENÄRENS RÄTT ATT FÅ UPPGIFTER

Huvudregeln är att gäldenären har en likadan rätt som borgenärerna att av boförvaltaren få uppgifter om konkursboet och dess vård (4 kap. 2 § i konkurslagen). **Boförvaltaren ska förklara för gäldenären dennes rättigheter och skyldigheter i konkursförfarandet.**

Boförvaltaren ska enligt lagen ge gäldenären:

- boförteckningen
- gäldenärsutredningen
- årsredogörelsen och
- förslaget till utdelningsförteckning samt utdelningsförteckningen

Till god boförvaltningssed hör att boförvaltaren redan när boförteckningen görs upp frågar gäldenären ifall andra viktiga handlingar rörande boförvaltningen än årsredogörelsen behöver sändas till gäldenären. Om gäldenären önskar få handlingarna, ska boförvaltaren sända dem.

Boförvaltaren ska senare på motiverad begäran av gäldenären ge gäldenären behövliga uppgifter om konkursboet och vården av det. Till konkursboets handlingar hör gäldenärens egna handlingar, som har övergått i konkursboets besittning, samt de handlingar som har

uppstått efter konkursen, i anslutning till vården av boet. Gälldenären kan behöva handlingarna för en rättegång eller t.ex. för beskattningen eller en ansökan om någon förmån. I så fall ska boförvaltaren se till att gälldenären i tillräckligt god tid får behövliga kopior av handlingarna.

Boförvaltaren ska se till att gälldenären inte har någon möjlighet att förstöra, stjäla eller göra ändringar i boets handlingar. Därför kan boförvaltaren förutsätta att gälldenären tar del av handlingarna hos boförvaltaren eller på något annat ställe där handlingarna förvaras. Handlingarna får inte heller lämnas ut till gälldenären. Boförvaltaren kan avvisa en begäran från gälldenären att ta del av handlingarna, om det är uppenbart att begäran framställs i okynnessyfte.

När gälldenären tar del av handlingarna, kan han eller hon anlita ett lämpligt biträde eller ombud.

Gälldenären har inte rätt att av boförvaltaren få handlingar som boförvaltaren eller hans eller hennes biträde arbetar med i anslutning till utredningen av boet och som inte ännu är klara, inte heller promemorior, anteckningar eller andra arbetspapper.

Boförvaltaren kan begränsa gälldenärens rätt att få uppgifter, om begränsningen kan anses nödvändig för att trygga boets eller en utomståendes rättigheter eller av något annat särskilt skäl. En sådan situation kan vara för handen särskilt när utlämnandet av uppgifterna kan skada boet eller utomståendes intressen. Detta kan vara fallet t.ex. när boet har för avsikt att inleda en återvinningsrättegång i vilken svaranden är en person som är närstående till gälldenären.

Ibland kan det också vara nödvändigt att begränsa gälldenärens rätt att få uppgifter om åtgärder i anslutning till försäljningen av boets egendom. Medan säljförhandlingar pågår är boförvaltaren inte skyldig att ge gälldenären t.ex. köpanbud på boets egendom, om anbudsgivaren har förutsatt att detta inte görs, eller om det finns risk för att gälldenären röjer uppgifterna för någon utomstående person eller någon annan konkurrerande anbudsgivare i en anbudstävlan eller annars äventyrar säljförhandlingarna.

När inget ovan nämnt hinder längre föreligger, ska till gälldenären lämnas de uppgifter som boförvaltaren inte har låtit honom eller henne ta del av. Således kan gälldenären t.ex. efter att affären har avslutats få uppgifter om till vilket pris en viss egendom i konkursboet har sålts.

Gälldenärens rättigheter och skyldigheter behandlas även i delegationens rekommendation 15 om råd och anvisningar till gälldenären.

I 4 kap. 12 § i konkurslagen bestäms vilka som anses vara gäldenärer när bestämmelserna om gäldenärens rättigheter och skyldigheter tillämpas. Genom domstolsbeslut kan tillämpningsområdet för gäldenärens skyldigheter även utökas.

Delegationen rekommenderar att de uppgifter som ges åt gäldenären alltid lämnas till någon medlem av sammanslutningens förvaltningsorgan eller till dess verkställande direktör. Företrädare för en sammanslutning kan ibland ha sinsemellan olika intressen i sammanslutningens konkurs. Om detta kommer till boförvaltarens kännedom, är det önskvärt att boförvaltaren i mån av möjlighet sänder uppgifterna till sammanslutningen samtliga företrädare.

6

KONKURSOMBUDSMANNENS RÄTT ATT FÅ UPPGIFTER

Konkursombudsmannen ska utan separat begäran sändas boförteckningen, gäldenärsutredningen, framställningen om att konkursen ska förfalla, protokollen från borgenärssammanträden, årsredogörelserna och slutredovisningen. Även inbjudningar till borgenärssammanträden ska skickas till konkursombudsmannen för kännedom (rekommendation nr 7 av delegationen om ordnande av borgenärssammanträde och utövning av beslutanderätt).

Boförvaltaren ska alltid på konkursombudsmannens begäran utan dröjsmål sända konkursombudsmannen alla de uppgifter och utredningar som behövs för övervakningen.

7

TYSTNADSPLIKT

Boförvaltaren ska vid fullgörandet av sin redogörelse- och informationsskyldighet beakta tystnadsplikten enligt 14 kap. 13 § i konkurslagen.

Enligt bestämmelsen får boförvaltaren, en borgenär eller en medlem av borgenärsdelegationen eller den som är anställd hos dem eller ett biträde eller en sakkunnig som anlitas av dem inte för en utomstående röja eller för enskild vinning utnyttja vad han eller hon i samband med förfarandet har fått veta om

- gäldenärens ekonomiska ställning
- gäldenärens hälsotillstånd
- gäldenärens andra personliga omständigheter eller
- gäldenärens eller konkursboets affärs- eller yrkeshemligheter.

Uppgifter om affärs- eller yrkeshemligheter som omfattas av tystnadsplikten kan närmast anknyta till affärsmässiga omständigheter. Tystnadsplikten omfattar inte till exempel uppgifter som framgår av boförteckningen eller andra uppgifter om konkursboets förmögenhetsställning. Däremot kan uppgifter om försäljning av egendom i boet vara uppgifter som ska hemlighållas.

Tystnadsplikt föreligger dock inte om inte den i vars intresse tystnadsplikten har föreskrivits ger sitt samtycke till att uppgifterna röjs.

Tystnadsplikten hindrar inte boförvaltaren från att använda sig av uppgifterna till den del detta är nödvändigt för förvaltningen och utredningen av boet eller för realisering av egendomen.

Gäldenären får inte för en utomstående röja eller för egen vinning utnyttja vad han eller hon i samband med förfarandet har fått veta och som berör en affärs- eller yrkeshemlighet i konkursboet. Den i vars intresse tystnadsplikten har föreskrivits kan dock ge sitt samtycke till att uppgifterna röjs. Gäldenären får inte heller röja eller utnyttja en affärs- och yrkeshemlighet som ansluter sig till verksamhet som har bedrivits före konkursens början, om det är uppenbart att röjandet eller utnyttjandet kan sänka värdet på den egendom som ingår i boet eller försvåra dess realisering.

Boförvaltaren ska vid behov påminna alla personer som får uppgifter om gäldenären eller konkursboet om tystnadsplikten. Bestämmelser om brott mot tystnadsplikten finns i strafflagen (38 kap. 1 och 2 §).

8

INFORMATION TILL UTOMSTÅENDE ELLER MASSMEDIA

Boförvaltaren svarar för att informera utomstående eller massmedia. Boförvaltaren ska dock beakta att konkursboets verksamhet inte är offentlig, utan borgenärernas privata självförvaltning.

Borgenärerna kan begränsa boförvaltarens rätt att lämna ut uppgifter som berör gäldenären eller konkursboet till utomstående eller massmedia. Att någon uppgift om gäldenären eller konkursboet inte ska hemlighållas enligt 14 kap 13 § i konkurslagen innebär alltså inte att boförvaltaren har en entydig rätt att lämna ut uppgiften till utomstående eller massmedia.

Boförvaltaren kan dock på begäran lämna ut offentliga, grundläggande uppgifter om konkursgäldenären och konkursförfarandet till utomstående och massmedia. Sådana grundläggande uppgifter är till exempel konkursgäldenärens namn och hemort, en eventuell företagssanering som föregått konkursen, konkursdomstolen, dagen då konkursen började, fristdagar i konkursförfarandet och den som ansökt om konkursen. Boförvaltaren kan lämna ut andra offentliga uppgifter, om ett skäl som främjar värden av boet eller någon annan godtagbar orsak föreligger.

Om avsevärt offentligt intresse riktas mot gäldenären eller konkursboet och det är i boets intresse att lämna ut uppgifter till massmedia, ska boförvaltaren i ett så tidigt skede som möjligt diskutera om informationssättet och informationens innehåll med de största borgenärerna. Boförvaltaren kan vid behov utarbeta ett pressmeddelande eller arrangera en presskonferens för massmedia för att informationen ska kunna skötas effektivt och centraliserat.

Boförvaltaren ska vid behov lägga fram informationssättet och innehållet för borgenärerna att avgöra vid borgenärssammanträdet.

9

AVGIFTER FÖR ÖVERSÄNDANDE AV HANDLINGAR

I konkurslagen bestäms när boförvaltaren av borgenären eller gäldenären kan ta betalning för att en handling har sänts (23 kap. 2 § i konkurslagen). Betalning får inte tas för handlingar som enligt lagen ska sändas.

Delegationen rekommenderar att ett konkursbo för att spara utgifter sänder handlingarna i elektronisk form alltid när detta är möjligt.

Boförvaltaren kan ta betalning för kopiering och översändande av en handling, om handlingen har översänts på gäldenärens eller en borgenärs begäran och kostnaderna för detta inte kan betraktas som sedvanliga. Boförvaltaren kan fordra betalning t.ex. för kopior av bevakningsskrifter som borgenärer eller gäldenären har begärt att få eller för översändande av konkursboets bokföringsmaterial, om utredningsarbete eller kopiering behövs för uppfyllandet av begäran.

Om någon borgenär behöver få konkursboets handlingar på något främmande språk, ska boförvaltaren komma överens med borgenären om hur man ska göra för att få handlingen översatt. Det kan vara

ändamålsenligt att boförvaltaren ser till att handlingen blir översatt, men borgenären skall betala boets översättningskostnader.

Till god boförvaltningssed hör att boförvaltaren informerar om betalningsskyldigheten innan handlingarna sänds. Är omkostnaderna exceptionellt höga och inga uppgifter finns om borgenärens solvens, kan boförvaltaren begära att få betalningen innan handlingarna lämnas ut.

Helsingfors, den 1 september 2004

Matti Nenonen
ordförande

Antti Kurikka
sekreterare

Förändringarna godkända i Helsingfors den 14 juni 2011

Kari Harju
ordförande

Antti Kurikka
sekreterare

BILAGA